

Handläggare	Till
Emelie Lif	Socialnämnden
Telefon: 08-508 25 474	2023-02-21

Rapportering av ej verkställda beslut enligt lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialtjänstlagen (SoL)

Kvartal 3, 2022

Förvaltningarnas förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt 9 § och rapportering enligt 28 f § LSS samt 4 kap 1 § SoL, kvartal 3 år 2022.
2. Socialnämnden överlämnar stadsdelsnämndernas och socialnämndens rapportering av ej verkställda gynnande beslut till kommunfullmäktige.

Veronica Carstorp Wolgast
socialdirektör

Maria Karlsson
Tf. avdelningschef

Sammanfattning

Antalet ej verkställda beslut enligt LSS uppgick kvartal 3, 2022 till 162 stycken vilket är en ökning med 9 beslut jämfört med kvartal 3, 2021. Antalet ej verkställda beslut enligt SoL uppgick till 108 stycken. Det är en ökning med 16 beslut jämfört med kvartal 3, 2021.

Orsak till ökning av antalet ej verkställda beslut enligt LSS är att fler bostad för vuxna samt korttidsvistelse inte verkställs i tid. Orsak till ökning av antalet ej verkställda beslut enligt SoL är att fler beslut om kontaktperson, kontaktfamilj samt permanent bostad inte verkställts i tid.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporteringen av ej verkställda beslut enligt LSS och SoL, kvartal 3, 2022 och att rapporteringen överlämnas till kommunfullmäktige.

Bakgrund

Kommunen ska enligt socialtjänstlagen (SoL) och lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och till kommunens revisorer rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för

beslutet. Rapporteringsskyldigheten omfattar även gynnande beslut som inte har verkställts på nytt inom 3 månader från den dag verkställigheten avbrutits. I Stockholms stad ansvarar varje stadsdelsnämnd för denna rapportering som görs varje kvartal enligt IVO:s anvisningar, antingen via traditionella blanketter eller via e-tjänst.

Därutöver ska socialnämnden lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige i Stockholms stad över antalet ej verkställda gynnande beslut enligt ovan. Detta sker genom att socialförvaltningen varje kvartal sammanställer uppgifterna från stadsdelsförvaltningarna samt enheten för hemlösa. Rapporteringen ska ske på ett sätt som inte strider mot gällande sekretessregler och individrapporterna ska därför vara avidentifierade. Syftet med rapporteringen är att stärka rättssäkerheten för personer som beviljats insatser och att förbättra förutsättningarna för en intern och extern uppföljning av beslutade insatser.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Rapporten grundar sig på uppgifter från stadsdelsnämnderna och socialnämnden. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet 15 februari 2023. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 16 februari 2023.

Ärendet

I detta ärende rapporteras ej verkställda beslut enligt LSS och SoL för kvartal 3 år 2022. Fördelningen av antalet ej verkställda beslut mellan olika kategorier presenteras i tabellerna nedan.

Fördelningen av antalet ej verkställda beslut mellan olika former av LSS-insatser framgår av tabell 1.

Tabell 1

Insats enligt LSS kvartal 3, 2022

Typ av insats	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3
	2021	2021	2022	2022	2022
Avlösarservice	6	11	7	8	10
Boende för barn	1	2	4	4	1
Bostad för vuxna	50	63	57	64	70
Daglig verksamhet	55	38	33	23	19
Kontaktperson	7	6	9	12	13
Korttidstillsyn				1	1
Korttidsvistelse	22	31	28	27	32
Ledsagarservice	12	10	8	8	15
Personlig assistans				1	1
Summa	153	161	146	148	162

Bostad för vuxna utgör 43 procent av besluten.

Fördelningen av antalet ej verkställda beslut mellan olika former av bistånd enligt SoL framgår av tabell 2.

Tabell 2

Typ av bistånd enligt SoL kvartal 3, 2022

Typ av bistånd	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3
	2021	2021	2022	2022	2022
Permanent bostad	25	19	19	27	17
Bostad (IFO)	6	2	3	6	8
Boendestöd	10	10	9	10	14
Dagverksamhet	7	6	3	5	3
Hemtjänst	3	3	3	5	3
Kontaktfamilj	4	6	9	14	16
Korttidsboende		1		1	3
Kontaktperson	12	21	18	24	32
Stödboende					
Ledsagning	4	5	4	4	2
Öppenvård	13	4	2		
Annat bistånd	8	2	2	6	10
Summa	92	80	72	102	108

Fördelningen av antalet ej verkställda beslut mellan olika orsaker till att beslut inte verkställts enligt LSS framgår av tabell 3.

Tabell 3

Orsaker till att beslut enligt LSS inte har verkställts

Orsak	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3
	2021	2021	2022	2022	2022
Resursbrist, t.ex. ledig bostad	12	23	12	11	21
Resursbrist, lämplig personal	2	7	4	5	1
Den enskilde har tackat nej	32	37	43	38	50
Annat skäl	102	94	87	94	90
Summa	153	161	146	148	162

Av de som tackat nej avser 78 procent bostad för vuxna. Då annat skäl är uppgett som orsak är det i 50 procent av fallen till följd att den enskilde inte valt utförare.

Fördelningen av antalet ej verkställda beslut mellan olika orsaker till att beslut inte verkställts enligt SoL framgår av tabell 4.

Tabell 4

Orsaker till att beslut enligt SoL inte har verkställts

Orsak	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3
	2021	2021	2022	2022	2022
Resursbrist, t.ex. ledig bostad	19	13	9	16	38
Resursbrist, lämplig personal	19	20	19	23	5
Den enskilde har tackat nej	10	7	15	15	12
Annat skäl	44	40	23	48	53
Summa	92	80	72	102	108

Då resursbrist är uppgett som orsak avser 46 procent insatsen kontaktperson. Då annat skäl är uppgett som orsak är det i 30 procent av fallen till följd av att den enskilde inte valt utförare.

Fördelningen av antalet ej verkställda beslut sorterat efter kön enligt LSS framgår av tabell 5.

Tabell 5

Antalet ej verkställda beslut enligt LSS sorterat efter kön

Kön	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3
	2021	2021	2022	2022	2022
Man	95	102	92	91	98
Kvinna	58	59	54	57	64
Summa	153	161	146	148	162

Fördelningen av antalet ej verkställda beslut sorterat efter kön enligt SoL framgår av tabell 6.

Tabell 6

Antalet ej verkställda beslut enligt SoL sorterat efter kön

Kön	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3
	2021	2021	2022	2022	2022
Man	55	43	45	66	59
Kvinna	37	37	27	36	49
Summa	92	80	72	102	108

Ej verkställda beslut enligt LSS

Antalet ej verkställda beslut enligt LSS uppgick kvartal 3, 2022 till 162 stycken. Det är en ökning med 9 stycken jämfört med kvartal 3, 2021 och en ökning med 14 stycken jämfört med kvartal 2, 2022. De vanligaste insatserna enligt LSS som inte verkställs är bostad för vuxna, korttidsvistelse och daglig verksamhet. I ”Socialtjänstrapport 2021” framgår att framgår att bostad för vuxna, daglig verksamhet och korttidsvistelse är tre av de vanligast beviljade insatserna. Det kan utgöra en del i förklaringen till varför dessa insatser också är de vanligaste som inte verkställts detta kvartal. Det är även insatserna korttidsvistelse och bostad för vuxna som har ökat i antal ej verkställda beslut i kvartal 3 jämfört med tidigare kvartal. Insatsen

daglig verksamhet har minskat i antal ej verkställda beslut i kvartal 3 jämfört med tidigare kvartal men är fortfarande en av de vanligaste insatserna enligt LSS som inte verkställs. Orsaken till minskningen av antalet ej verkställda beslut av insatsen daglig verksamhet enligt LSS är att färre beslut påverkats av Coronapandemin. Av de inskickade individrapporterna för kvartal 3, 2022 framgår att 15 av 19 fall beror ej verkställt beslut på att den enskilde inte har valt utförare.

Bostad för vuxna utgör 43 procent av de ej verkställda besluten enligt LSS. Av de 70 beslut som rör bostad för vuxna har den enskilde i 39 fall tackat nej till erbjuden bostad. Av de inskickade individrapporterna för kvartal 3, 2022 framgår olika skäl till varför den enskilde väljer att tacka nej till erbjudande om bostad. Det vanligaste angivna skälet är att den enskilde önskar bo i Stockholm, eller i en särskild stadsdelsnämnd men endast har erbjudits plats utanför Stockholm eller i stadsdelsnämnd där den enskilde inte önskar bo.

Ej verkställda beslut enligt SoL

Antalet ej verkställda beslut enligt SoL uppgick kvartal 3 till 108 stycken. Det är en ökning med 16 stycken jämfört med kvartal 3, 2021 och en ökning med 6 stycken jämfört med kvartal 2, 2022. Kvartal 2, 2022 var den vanligaste formen av bistånd permanent bostad. Under kvartal 3, 2022 är den vanligaste formen av bistånd som inte verkställts kontaktperson. Av de inrapporterade ej verkställda beslut inom SoL är 30 procent kontaktpersonsbeslut. Vanligaste orsaken till att biståndet inte har verkställts är resursbrist på kontaktpersoner och att det inte gått att matcha en kontaktperson med den enskilde.

Permanent bostad är efter kontaktperson den vanligaste formen av bistånd som ej verkställts. Av de inskickade individrapporterna framgår att flertalet av de ej verkställda besluten avser personer som står i kö till en specifik bostad samt personer som har tackat nej till erbjudande om bostad. Ett vanligt skäl till att den enskilde väljer att tacka nej till erbjuden bostad är att den enskilde önskar bo i en särskild stadsdelsnämnd men endast har erbjudits plats i stadsdelsnämnd där den enskilde inte önskar bo.

En annan vanlig orsak till att beslut om permanent bostad inte går att verkställa är på grund av att den enskilde inte är redo att ta emot insatsen. Vanliga orsaker till att den enskilde inte kan ta emot insatsen är pågående missbruk och pågående ineliggande psykiatrisk vård.

Annat skäl

Den vanligaste angivna orsaken till att beslut inte blir verkställda är annat skäl. För beslut enligt SoL är annat skäl angett som orsak i 49 procent av fallen och för beslut enligt LSS i 55 procent av fallen.

Den vanligaste orsaken till annat skäl enligt LSS är att den enskilde inte har valt utförare för huvudsakligen insatserna daglig verksamhet, ledsagar- och avlösarservice samt korttidsvistelse, eller att det tar lång tid att rekrytera uppdragstagare till främst kontaktpersonsuppdrag.

Det kan finnas ett flertal olika orsaker till att den enskilde inte väljer utförare, trots att det för flera insatser finns så kallade icke-valalternativ. Det är vanligt att den enskilde inte önskar det angivna icke-valalternativet och har svårt att välja utförare inom tre månaders tid. Det kan för den enskilde och/eller i förekommande fall dennes anhöriga/företrädare vara viktigare att valet av utförare blir rätt från början snarare än att insatsen verkställs så fort som möjligt.

För SoL har orsaken detta kvartal i huvudsak utgjorts av att den enskilde inte valt utförare av boendestöd och att det har tagit lång tid att rekrytera uppdragstagare till kontaktperson- och kontaktfamiljsuppdrag.

Funktionshinderperspektiv

Vid erbjudande om bostad med särskild service för vuxna är den vanligaste orsaken till ej verkställt beslut att den enskilde tackar nej till erbjudande om bostad. Merparten av brukare som förmedlas bostad med särskild service har autism och/eller intellektuell funktionsnedsättning. Det innebär att många brukare till exempel kan ha svårt för förändringar och är extra känsliga för stress och yttre stimuli. Det ställer särskilda krav på bemötande från personer som är involverade i förmedlingsprocessen och som på olika sätt har kontakt med brukarna. Biståndshandläggarna och utförarna behöver stötta brukarna i processen och samarbeta med varandra för att se till så att den enskilde får möjlighet att utifrån sina individuella förutsättningar få information och bli delaktig i processen. Ett sådant förfaringsätt anses av beställare, utförare och förmedlare i staden optimera den enskildes möjligheter att göra ett aktivt val och tacka ja till erbjudande om bostad.

Jämställdhetsanalys

Av de ej verkställda besluten enligt LSS avser 60 procent män/pojkar. I ”Socialtjänstrapport 2021” framgår att fler män/pojkar än kvinnor/flickor i Stockholms stad är beviljade insatser enligt LSS. Av de personer som hade insatser enligt LSS den 1 oktober 2021 var 64 procent män/pojkar. Det kan vara en förklaring till varför det är fler män/pojkar än kvinnor/flickor som har ej verkställda beslut enligt LSS detta kvartal.

Av de ej verkställda besluten enligt SoL avser 55 procent män/pojkar. Av socialtjänstrapporten framgår att det är något fler kvinnor (54 procent) än män som erhållit bistånd enligt SoL per den 1 oktober 2021 inom verksamhetsområde funktionshinder och

socialpsykiatri. De vanligaste formerna av bistånd som inte verkställts kvartal 3 är kontaktperson och permanent bostad. Flertalet av de personer som beviljats biståndet och inte fått sitt beslut verkställt är män. Det kan vara en förklaring till varför det är något fler män/pojkar än kvinnor/flickor som har ej verkställda beslut enligt SoL detta kvartal.

Barnrättsperspektiv

En del beslut om insatser och bistånd som rapporteras rör barn och unga. När en insats enligt LSS eller bistånd enligt SoL rör ett barn är det viktigt att barnet ges möjlighet att vara delaktig. Barnet ska få relevant information och få möjlighet att framföra sina åsikter. Vid beslut om insatser enligt LSS som riktar sig till barn/unga ska hänsyn tas till såväl barnets behov, barnets bästa och familjens situation. Insatser enligt LSS riktade till barn och unga har delvis skilda syften men målet är alltid att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda och uppnå goda levnadsvillkor. Därtill kan syftena vara att föräldrar till barn med funktionsnedsättning ska få möjlighet till avlösning i sin omsorg om barnet, samt möjlighet för syskon att få mer egen tid med sina föräldrar. Insatserna kan även syfta till att främja barn och ungas utveckling.

Insatser enligt LSS som riktar sig till barn och unga är barnboende, avlösarservice, korttidstillsyn och i huvudsak insatsen korttidsvistelse samt till viss del även ledsagarservice och personlig assistans. Det har för de flesta av dessa insatser inte skett mer än marginella ökningar/minskningar i antalet ej verkställda beslut jämfört med kvartal 3, 2021 och kvartal 2, 2022.

Bistånd enligt SoL som riktar sig specifikt till barn och unga är korttidsfamilj och kontaktperson beviljat inom individ- och familjeomsorgen. Det har skett en ökning av antalet ej verkställda beslut avseende kontaktperson och kontaktfamilj detta kvartal jämfört med kvartal 3, 2021 och kvartal 2, 2022.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporteringen av ej verkställda beslut enligt LSS och SoL, kvartal 3, 2022 och att rapporteringen överlämnas till kommunfullmäktige.

Bilagor

1. Tabell 7 - Ej verkställda beslut enligt LSS (Kvartal 3) per stadsdelsnämnd.
2. Tabell 8 - Ej verkställda beslut enligt SoL (Kvartal 3) per stadsdelsnämnd fördelade på OF, Omsorg till personer med funktionsnedsättning och IFO, Individ- och familjeomsorg.